

Obsah

<i>Předmluva</i>	7
Konrad Cramer	
Metafyzika a zkušenost v Kantově založení etiky.	9
1. Čistá morální filosofie versus <i>conditio humana</i>	9
2. Čistá morální filosofie versus pojem povinnosti	14
3. Čistý praktický rozum a pojem praktického zákona	20
4. Základní zákon čistého praktického rozumu	27
5. Čistá rozumová vůle jako dobrá vůle.	31
6. Čistá morální filosofie jako výklad základního zákona čistého praktického rozumu a dobré vůle.	34
7. Základní zákon čistého praktického rozumu a kategorický imperativ	36
8. Pojem povinnosti jako nikoli čistý apriorní pojem	41
9. Vyloučení naturalistického omylu	48
Michael Wolff	
Proč je faktum rozumu faktum. Rozřešení některých obtíží v porozumění Kantovu založení morálky	51
I. Syntetická metoda v analytice čistého praktického rozumu	54
1. Matematická a filosofická metoda	55
2. Deklarace v analytice čistého praktického rozumu.	56
3. Explikace v analytice čistého praktického rozumu	61
4. Postuláty v analytice čistého praktického rozumu	67
5. Základní zákon čistého praktického rozumu jako datum.	76
6. Faktum rozumu jako analogon ke konstrukci pojmů v čistém názoru	83
II. Důsledky a doplňky	87
1. K rozdílným významům výrazu „faktum“	88
2. K argumentační roli řeči o faktu rozumu	93
3. K dedukci zásad čistého praktického rozumu	97
III. Shrnutí	111
<i>Použitá literatura</i>	113
<i>Ediční poznámka</i>	115

Předmluva

Tématem této knihy, jež sestává ze dvou rozsáhlejších textů z pera předních kantovských badatelů, je Kantův morální zákon jako základní princip Kantovy praktické filosofie. Autoři obou textů, Konrad Cramer a Michael Wolff, probírají problematiku morálního zákona především ve vztahu ke Kantově *Kritice praktického rozumu*, v níž byl zformulován jako „základní zákon čistého praktického rozumu“.¹ Zohledňují však také Kantovy *Základy metafyziky mravů*, *Metafyziku mravů* i dvě jeho další *Kritiky* a udávají rozdíly východisek i styčné body zvláště *Kritiky praktického rozumu* a *Základů metafyziky mravů*.

V obou textech je podrobně rozvinuto odlišení problematiky morálního zákona od obecně známější problematiky kategorického či morálního imperativu. Kategorický imperativ je, jak ukazují oba texty, až určitou specifikací morálního zákona, takže morální zákon je pro fundaci morální oblasti základnější a jeho platnost širší. Především text Konrada Cramera ukazuje, že v donucující podobě imperativu může vystupovat pouze u takových rozumných bytostí nadaných vůlí, z jejichž přirozenosti plyne, že následování morálního zákona jako čistého praktického rozumového zákona jsou u nich kladeny překážky. Zatímco Cramerův text se zabývá výkladem toho, že morální zákon je nikoli preskriptivní, nýbrž deskriptivní větou, která je popisem struktury čisté, resp. dobré vůle, je v textu Michaela Wolffa při určení statusu morálního zákona zvláštní pozornost věnována pojmu praktického postulátu. Spolu s tím je v jeho textu probíráno nesnadné téma, co znamená, že vědomí morálního zákona lze podle Kanta nazývat „faktum rozumu“.² V obou textech je průběžně vyložen systematický význam morálního zákona v Kantově praktické filosofii a zároveň i základní pojmy Kantova založení morální oblasti.

¹ I. Kant, *Kritika praktického rozumu*, § 7, str. 50; AA V, str. 30.

² I. Kant, *Kritika praktického rozumu*, § 7, str. 52; AA V, str. 31.

Předmluva

Kniha se obrací jak na ty, kdo se zajímají o Kantovu praktickou filosofii z hlediska jejího postavení v obecném diskursu praktické filosofie, tak na ty, kdo se chtějí zabývat Kantovou praktickou filosofií samou a její úlohou v rámci Kantova systému kritické filosofie.

V Praze v červnu 2017

Jan Kuneš